

Forsyningsselskaber | Tværgående fordringstyper

Fordringstype: FOSODOM

Sagsomkostninger ved dom, kommunale forsyningsselskaber

Opdateret den 3. oktober 2025

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTET UNDERFORDRINGSTYPER	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	2
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF	5
5	STAMDATAFELTER	6
5.1	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER/HÆFTER 1	6
5.2	FORDRINGSTYPEKODE	6
5.3	EGET REFERENCENUMMER	6
5.4	STIFTELSESDATO	7
5.4.1	Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger	7
5.4.2	Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger i forbindelse med en udeblivelsesdom	7
5.4.3	Sagsøgte/appelindstævnte får tilkendt sagsomkostninger	7
5.4.4	Fordringer, der både omfatter sagsomkostninger vedrørende behandlingen i 1. og appelinstans	7
5.5	FORDRINGSPERIODE	8
5.6	OPRINDELIG HOVEDSTOL	8
5.7	BELØB TIL INDDRIVELSE	8
5.8	BESKRIVELSE	8
5.9	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	9
5.10	FORFALDSDATO	9
5.11	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO	9
5.12	FORÆLDELSESDATO	10
6	FORÆLDELSESGREGLER	10
6.1	FORÆLDELSESGRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT	10
6.2	FORÆLDELSESGRISTENS LÆNGDE	11
6.3	BEREGNING AF FORÆLDELSESDATO	11
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	12
7.1	RETSPLEJELOVEN	12
7.2	SKAT'S JURIDISKE VEJLEDNING	13
7.3	FORDRINGSTYPERNS KLASSIFICERING SOM CIVILRETLIGT KRAV	13
7.4	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	14

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Opdateret materialeformat De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.	03.10.25
Præcisering af indholdsbeskrivelsen for stamdatafeltet "Beskrivelse": Stamdatafeltet "Beskrivelse" er præciseret for at understøtte gældende GDPR-krav.	12.11.21

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen omfatter fordringer på sagsomkostninger i forbindelse med førstebehandling af civilretlige sager ved domstolene, når den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, jf. § 312 i lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024 Retsplejeloven, med senere ændringer (herefter "retsplejeloven"). Fordringstypen omfatter ligeledes sagsomkostninger i forbindelse med en ankesag, jf. retsplejelovens §§ 312 og 315.

Fordringstypen omfatter udgifter, der har været fornødne til en sags forsvarlige udførelse i første instans og/eller appelinstans, og som er tildelt jer i en civil retssag, jf. § 316 i retsplejeloven.

Hvis der er tilkendte sagsomkostninger for en sags førelse både i 1. instans og appelinstans, skal de tilkendte sagsomkostninger som udgangspunkt oversendes som 2 selvstændige fordringer, dvs. de må ikke sammenlægges til et samlet krav.

Der forekommer dog situationer, hvor tilkendte sagsomkostninger i appelsager kan udgøre sagsomkostninger, der både er omfatter af behandlingen i 1. instans og appelinstansen og hvor det ikke er muligt at relatere et beløb til behandlingen i henholdsvis 1. instans og appelinstansen. I disse situationer oversendes det til inddrivelse som et samlet beløb (det beløb, der fremgår af dommen).

Fordringstypen kan kun anvendes, såfremt sagsomkostningernes størrelse er fastslået i dommen.

Det retlige grundlag for fordringstypen følger af [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen FOSODOM klassificeres som en civilretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret, jf. gældinddrivelseslovens bilag 1, I og II, litra a, nr. iv.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Opkrævningsrente efter renteloven – FOOPREN](#)
- [Procesrenter under opkrævning – FOPRORE](#)
- [Gebyr for rykkerskrivelser efter renteloven – FOOPGEB](#)

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for FOSODOM
Se uddybende beskrivelse via de markerede links.	
Identifikation af skyldner/Hæfter 1	Udfyldes med CPR-nr., CVR/SE-nr. eller AKR-nr. på skyldner.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for FOSODOM
Eget referencenummer	Feltet <u>skal</u> indeholde et unikt referencenummer, der kan identificere fordringen hos fordringshaver, fx sagsnummer. Hvis der anvendes samme sagsnummer til flere fordringer, skal den enkelte fordring kunne udskilles, fx ved brug af et løbenummer i tilknytning til sagsnummeret. Hvis referencenummeret tidligere er anvendt, vil fordringen blive afvist. Der kan maksimalt angives 36 tegn i feltet.
Stiftelsesdato	Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger: Når sagsøger/appellanten får tilkendt sagens omkostninger, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøgte foretager sit første processuelle skridt. Feltet udfyldes med en dato svarende til datoen for <u>indlevering af svarskrift</u>. Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger i forbindelse med en udeblivelsesdom: Når sagsøger/appellanten får tilkendt sagens omkostninger som følge af en udeblivelsesdom, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøgte foretager sit første processuelle skridt, som i denne forbindelse er ved udløbet af sagsøgtes frist for at indgive svarskrift. Feltet udfyldes med en dato svarende til datoen for <u>udløbet af sagsøgtes frist for at indgive svarskrift</u>. Sagsøgte/appelindstævnte får tilkendt sagsomkostninger: Når sagsøgte/appelindstævnte får tilkendt sagens omkostninger, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøger foretager sit første processuelle skridt. Feltet udfyldes med en dato svarende til datoen for <u>indlevering af stævning</u>. Fordringer, der både omfatter sagsomkostninger vedrørende behandlingen i 1. og appelinstans: Der kan forekomme situationer, hvor appelinstansen både tager stilling til sagsomkostningerne som ét samlet beløb. Feltet udfyldes med dato der svarer appelsagens sagsomkostning, jf. ovenstående.
Periode start	Skal ikke udfyldes.
Periode slut	Skal ikke udfyldes.
Oprindelig hovedstol	Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'oprindelig hovedstol' overstiger 25.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Oprindelig hovedstol' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Beløb til inddrivelse	Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløb til inddrivelse' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Renteregul	Feltet 'Renteregul' angiver, hvorvidt det er Gældsstyrelsen (RIM) eller fordringshaver, som beregner renter af fordringen fra d. 1. i måneden efter overdragelse til inddrivelse. Hvis feltet ikke udfyldes, beregner RIM inddrivelsesrenter. Hvis 'Rentesatskoden' udfyldes med "Procesrente", og RIM skal beregne renten, skal 'Renteregul' udfyldes med "001 = RIM beregner og tilskrives renter".

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for FOSODOM
Rentesatskode	Rentesatskode angiver, hvilken rentesats der skal gælde for fordringen. Feltet skal som udgangspunkt ikke udfyldes, da der automatisk beregnes inddrivelsesrenter af fordringen, hvis feltet 'Rentesatskode' ikke er udfyldt. I det omfang fordringen er baseret på en dom, gælder det, at hvis dommen tager stilling til beregning af renter, skal feltet udfyldes med "Procesrente". Hvis dommen ikke tager stilling til beregning af renter, skal feltet ikke udfyldes.
Beskrivelse	<i>Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet <u>ikke</u> indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og fulde navne, fornavn(e), eventuelle mellemnavn(e), efternavn(e) og adresse(r) på andre end skyldner selv.</i> Beskrivelsesfeltet må udelukkende udfyldes med entydig identifikation af fordringen, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse e.l., som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter. Udfyldes med en dato svarende til tidspunktet for domsafsigelsen. Feltet er obligatorisk, og hvis feltet ikke udfyldes, bliver fordringen afvist. <u>Eksempel:</u> Fordringshaver kan udfylde feltet med følgende tekst: "I henhold til [dom eller forlig] af [dato]."
Domsdato	Udfyldes med en dato svarende til tidspunktet for domsafsigelsen. Hvis feltet ikke udfyldes, vil fordringen blive afvist.
Forligsdato	Må ikke udfyldes. Hvis feltet udfyldes, vil fordringen blive afvist.
Forfaldsdato	Udfyldes med en dato svarende til tidspunktet for domsafsigelsen.
Sidste rettidige betalingsdato	Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller omstændighederne anses for rettidig. 'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den 'sidste rettidige betalingsdato', der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.
Forældelsesdato	Udfyldes med datoen for den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. 'Forældelsesdatoen' beregnes som 10 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato. Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkomende hverdag.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for FOSODOM
Bobehandling	Feltet skal angive, om fordringen er omfattet af bobehandling, fx dødsbo, konkurs m.v. Her vælges enten 'Ja' eller 'Nej'.
Note på skyldner	Feltet <u>kan</u> udfyldes med sagsrelevante bemærkninger fra forsyningsselskabet til Gældsstyrelsen. Hvis feltet "Note på skyldner" udfyldes, sendes fordringen til manuel sagsbehandling.

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filterreglerne består af nogle indholdsbase-rede og referencebase-rede regler. De indholdsbase-rede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebase-rede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbase-rede eller referencebase-rede regel ikke er overholdt.

Betegnelsen 'FOKO-lukkedage' henviser til at forældelsen udskydes til førstkom-mende hverdag i medfør af forældelseslovens § 27, stk. 2.

Regel	Filterregler for FOSODOM (Sagsomkostninger ved dom, kommunale forsyningsselskaber)	INDR: Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR" eller "MODR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 25.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for FOSODOM (Sagsomkostninger ved dom, kommunale forsyningsselskaber)	INDR: Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3	Forfaldsdato skal ligge efter Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_9	Periode start må ikke være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_10	Periode slut må ikke være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises
R_7_12	Domsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Identifikation af skyldner/Hæfter 1

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved angivelse af CPR-nr. og/eller CVR/SE-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen.

Feltet "identifikation af skyldner" skal udfyldes med CPR-nr., AKR-nr. eller CVR/SE-nr. når der indberettes en fordring.

Hvis skyldner ikke har et CPR-nr. eller CVR/SE-nr., skal Fordringshaver rette henvendelse til Gældsstyrelsen med anmodning om et AKR-nr. Fordringshaver kan herefter anvende AKR-nr. til at oversende fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

5.2 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden FOSODOM.

5.3 Eget referencenummer

Feltet skal indeholde et unikt referencenummer, der kan identificere fordringen hos fordringshaver, fx sagsnummer. Hvis der anvendes samme sagsnummer til flere fordringer, skal den enkelte fordring kunne udskilles, fx ved brug af et løbenummer i tilknytning til sagsnummeret. Hvis referencenummeret tidligere er anvendt, vil fordringen blive afvist.

Der kan maksimalt angives 36 tegn i feltet.

5.4 Stiftelsesdato

Feltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår.

Torsten Iversen, Obligationsret, 1. del, 6. udgave, 2019, side 153, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Stiftelsesdatoen for sagsomkostninger er fastlagt i U.2013.105.H, hvoraf fremgår, at stiftelsesdatoen udgør tidspunktet for det første processuelle skridt foretaget af den part, der skal betale sagsomkostningerne. Dette medfører, at stiftelsesdatoen afhænger af, hvilken part, der bliver tilkendt sagens omkostninger. Se nedenfor.

5.4.1 Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger

Såfremt det er sagsøger eller appellanten, der får tilkendt sagens omkostninger, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøgte foretager sit første processuelle skridt, dvs. ved indlevering af svarskrift.

5.4.2 Sagsøger/appellanten får tilkendt sagsomkostninger i forbindelse med en udeblivelsesdom

Såfremt det er sagsøger, der får tilkendt sagens omkostninger som følge af en udeblivelsesdom, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøgte foretager sit første processuelle skridt, som i denne forbindelse er ved udløbet af sagsøgtes frist for at indgive svarskrift.

Hvis appelindstævnte i appelsagen ikke indleverer svarskrift jf. § 377, stk. 1-2 i retsplejeloven, gør det samme sig gældende.

5.4.3 Sagsøgte/appelindstævnte får tilkendt sagsomkostninger

Såfremt det er sagsøgte eller appelindstævnte, der får tilkendt sagens omkostninger, stiftes kravet på sagsomkostningerne på det tidspunkt, hvor sagsøger/appellanten foretager sit første processuelle skridt, dvs. ved indlevering af stævning.

5.4.4 Fordringer, der både omfatter sagsomkostninger vedrørende behandlingen i 1. og appelinstans:

Der kan forekomme situationer, hvor appelinstansen både tager stilling til sagsomkostningerne ved behandlingen i 1. instans og ved appelinstansen, som et samlet beløb.

For at stiftelsesdatoen ikke bliver fastsat for tidligt, er det vurderet, at stiftelsesdatoen fastsættes i henhold til appelinstansens afgørelse og ud fra det, der gælder for sagsomkostninger i appelinstansen, jf. ovenfor.

5.5 Fordringsperiode

Fordringer omfattet af denne fordringstype relaterer sig til en bestemt dag. Fordringerne har derfor ikke en periode.

Feltet "Fordringsperiode" skal derfor ikke udfyldes.

5.6 Oprindelig hovedstol

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens oprindelige pålydende.

Feltet "oprindelig hovedstol" kan maksimalt udfyldes med et beløb på 25.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet til inddrivelse, idet hovedstolen kan være højere end beløbet til inddrivelse.

Oprindelig hovedstol må ikke indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse er 20.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Fordringshaver skal i feltet "oprindelig hovedstol" angive 20.000 kr.

5.7 Beløb til inddrivelse

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen overdrages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Beløbet til inddrivelse er ikke nødvendigvis det samme som den oprindelig hovedstol, idet beløbet til inddrivelse kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet til inddrivelse må ikke indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse er 20.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Fordringshaver skal i feltet "beløb til inddrivelse" angive 15.000 kr.

5.8 Beskrivelse

Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet ikke indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og fulde navne, fornavn(e), eventuelle mellemnavn(e), efternavn(e) og adresse(r) på andre end skyldner selv.

Beskrivelsesfeltet må udelukkende udfyldes med entydig identifikation af fordringen, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, den dom, hvoraf sagsomkostningerne udspringer e.l., som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Feltet er obligatorisk, og hvis feltet ikke udfyldes, bliver fordringen afvist.

5.9 Domsdato og forligsdato

Felterne "Domsdato" og "Forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Anvendelse af fordringstypen forudsætter, at fordringen er fastslået ved dom.

For fordringer omfattet af FOSODOM, skal domsdato derfor altid udfyldes med datoen for domsafsigelsen.

Feltet "Forlig" må ikke udfyldes for denne fordringstype.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

5.10 Forfaldsdato

Forfaldsdatoen er det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et krav forfaldstidspunkt er straks, med mindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, jf. Torsten Iversen, Obligationsret, 1. del, 6. udgave, 2019, side 157ff.

Fordringens forfaldsdato ses ikke at være nærmere reguleret i lovgivningen.

Forfaldsdatoen skal angives som tidspunktet for domsafsigelsen.

5.11 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet "sidste rettidige betalingsdato" defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem Fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af Fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, fx hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidige betalingsdato kan tidligst være sammenfaldende med forfald.

5.12 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt normalt anføre den dato, hvor fordringen forælder. Forældelsesdatoen er udtryk for den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal anføres, men den forældelsesdato, der gælder på det tidspunkt, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Da alle fordringer omfattet af FOSODOM hviler på et særligt retsgrundlag, gælder der altid en 10-årig forældelsesfrist for disse fordringer, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

Forældelsesfristen beregnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Dette tidspunkt svarer til forfaldstidspunktet. Der henvises til [afsnit 5.9](#) om forfaldsdatoen.

Fordringshaver skal selv beregne og indsætte en anden forældelsesdato, hvis Fordringshaver i sin opkrævning har foretaget forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet.

Fordringshaver har oplyst, at der gennemføres forældelsesafbrydende skridt i opkrævningen, eksempelvis ved indgåelse af afdragsordninger.

Forældelsesdatoen udfyldes således med den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.

6 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer, med senere ændringer (herefter "forældelsesloven"), foreskriver at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

6.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2. Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb."

Forældelseslovens § 2, stk. 1, bruger ikke begrebet "forfaldstid", men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag. Der gælder ikke lovhjemlede løbedage for fordringer omfattet af denne fordringstype.

Fordringstypen FOSODOM omfatter udelukkende fordringer, som hviler på en dom. For fordringer omfattet af FOSODOM er forældelsesfristens begyndelsestidspunkt datoen for dommens afsigelse, hvilket er sammenfaldende med forfaldsdagen. Fordringshaver skal således som udgangspunkt beregne forældelsesdatoen fra fordringens forfaldsdag.

6.2 Forældelsesfristens længde

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbeholdning for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3."

Når en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dommens afsigelse eller forligets indgåelse. Der vil altid foreligge en dom for nærværende fordringstype, hvorfor forældelsesfristen for disse fordringer er 10 år, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

6.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

"Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkommende hverdag."

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelsesdagen medregnes ikke.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkomende hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Retsplejeloven

Af retsplejelovens § 312 fremgår:

"Den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet.

Stk. 2 (...)

Stk. 3. Retten kan dog bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvis skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det.

Stk. 4. Har den tabende part tilbudt modparten, hvad der tilkommer denne, skal modparten erstatte den tabende part udgifterne ved den derefter følgende del af processen. Stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Den part, som ved appel ikke opnår nogen forandring af den appellerede afgørelse, betragtes med hensyn til sagsomkostninger som tabende.

Stk. 7. I de i kapitel 42, 42 a, 43, 43 a og 43 b omhandlede sager skal ingen part betale sagsomkostninger til nogen anden part. Retten kan dog pålægge en part at betale sagsomkostninger, hvis særlige grunde taler for det."

Af retsplejeloven § 315 fremgår:

"Opnås der ved appel en forandring i den appellerede afgørelse, finder §§ 312-314 anvendelse med hensyn til appelsagens omkostninger såvel som med hensyn til omkostningerne ved sagens tidligere behandling, for så vidt der skal træffes afgørelse herom."

Af retsplejeloven § 316 fremgår:

"Som sagsomkostninger erstattes de udgifter, der har været fornødne til sagens forvarlige udførelse. Udgifter til advokatbistand eller bistand fra en person, der i medfør af § 260, stk. 5, erhvervsmæssigt eller i medfør af § 260, stk. 6, repræsenterer en part eller i medfør af § 260, stk. 3, nr. 4, repræsenterer en statslig myndighed, erstattes med et passende beløb, og øvrige udgifter erstattes fuldt ud. Udgifter til sagkyndig bistand, der er indhentet med rettens tilladelse i medfør af § 209 a, stk. 1, erstattes dog ikke.

Stk. 2. Sagsomkostninger kan ikke tilkendes skadesløst eller efter regning."

7.2 SKAT's juridiske vejledning

Af SKAT's juridiske vejledning 2025-1, G.A.3.7.3 Civilretlige fordringer fremgår:

"Civilretlige fordringer er en gruppe af forskellige fordringstyper, hvor kravets opståen og størrelse er meget varierende.

Når en gæld til det offentlige karakteriseres som en civilretlig fordring, er det typisk fordi fordringen ikke er tillagt udpantnings- eller lønindeholdelsesret, og derfor kun kan indrives i overensstemmelse med de regler i retsplejeloven, der gælder for private fordringshavere.

De civilretlige fordringer, der inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, er karakteriseret ved, at

- *fordringens kreditor skal være en offentlig myndighed*
- *fordringen skal være opstået som led i den offentlige myndigheds virksomhed*
- *fordringen ikke er opstået som led i den offentlige myndigheds udøvelse af sin, i henhold til lovgivningen, offentligretlige myndighedsudøvelse."*

7.3 Fordringstypens klassificering som civilretligt krav

Såfremt en fordring klassificeres som værende civilretlig, er det som udgangspunkt omfattet af bilag 1 gældsinddrivelsesloven. Dette indebærer, at der, som hovedregel, ikke vil kunne foretages lønindeholdelse eller udpankning for kravet efter henholdsvis §§ 10 og 11 i gældsinddrivelsesloven, jf. bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Dog findes der nogle undtagelser til denne hovedregel, der medfører, at der for visse fordringer, uanset deres klassificering som en civilretlig fordring, kan foretages lønindeholdelse eller udpankning.

En civilretlig fordring er ifølge forarbejderne til gældsinddrivelsesloven karakteriseret ved, at en uenighed mellem den relevante myndighed og skyldner om fordringens berettigelse typisk vil være et domstolsanliggende, da der ikke i det administrative klagesystem er mulighed for at få afklaring. Herudover har Skatteministeriet i notat af 7. marts 2017 vedrørende lovforslag nr. L 137 - forenkling af regler om inddrivelse af gæld til det offentlige m.v. angivet, at:

"Grænsen mellem civilretlige fordringer, dvs. pengekrav, der har deres udspring i civilretten, der indeholder regler om forholdet mellem fysiske og juridiske personer samt myndigheder, hvis forholdet hviler på navnlig aftaleretlige, ejendomsretlige, formueretlige, familieretlige og personretlige regler, og offentligretlige fordringer er somme tider flydende. De civilretlige fordringer kendetegnes som regel ved, at en tvist om fordringens berettigelse typisk vil være et domstolsanliggende, hvorimod lovgiver normalt har sørget for en rekursmulighed for skyldnere, der anfægter berettigelsen af offentligretlige fordringer."

Gældsinddrivelsesloven indeholder i dag en negativ afgrænsning af de fordringer, der kan klassificeres som værende civilretlige, og som derfor ikke er underlagt de sædvanlige

inddrivelsesskridt i form af udpantning og lønindeholdelse. Dette indebærer, at der for den enkelte fordring må foretages en konkret vurdering af, om den pågældende fordring kan anses som værende civilretlig eller ej, og - i bekræftende fald - om den kan anses for at være omfattet af en af undtagelserne i bilag 1.

Fordringer omfattet af fordringstypen FOSODOM er civilretlige krav, som er omfattet af en af undtagelserne oplistet i I og II, a., nr. iv. i bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Der kan derfor foretages lønindeholdelse eller udpantning efter henholdsvis § 10 og § 11 i gældsinddrivelsesloven for fordringer omfattet af FOSODOM.

7.4 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 1063 af 26. september 2024 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesloven") gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatteforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1110 af 25. oktober 2024 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentliges restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forstås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

